

JAK OCHRÁNIT SENIORA

aneb Senioři,
nenechte
se napálit!

Mgr. Tereza Ševčíková, DiS.

**Jak ochránit seniora
aneb Senioři, nenechte se napálit!**

Vydala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR
Vančurova 2904, 390 01 Tábor
Vyšlo v říjnu 2022
První vydání

Aktivity projektu Jak ochránit seniora aneb Senioři, nenechte se napálit! jsou podpořeny z dotačního programu Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností.

ÚVOD

S reklamou se člověk setkává již od dětských let, avšak nejzranitelnější jsou lidé v seniorském věku, jelikož se v záplavě nabídek, telemarketingu a podomních prodejí těžko orientují. Často podlehnou tlaku reklamy na produkt či službu, nátlaku operátorů, nedokážou se zorientovat ani si nepřečtou celou smlouvu o půjčce, úvěru apod. Dokonce i česká legislativa umožňuje uzavřít smlouvu prostřednictvím několikaveršinného telefonního hovoru, během kterého valná většina ani netuší, že právě uzavřela smlouvu. Senioři často podlehnou i nátlaku ze strany své rodiny (dětí či vnoučat), kterým chtějí vypomoci půjčkou či úvěrem.

Následky chybného rozhodnutí v mnohých případech končí zadlužením seniorů a v některých případech až exekucí, protože staří lidé nedokážou odhadnout, jak velký dopad to na ně samotné bude mít. Senioři se mohou zadlužit také při účasti na předváděcích akcích zaměřených na prodej zboží, jehož cena mnohdy převyšuje finanční možnosti osob pobírajících starobní důchod.

Brožura vznikla v rámci projektu Jak ochránit seniora aneb Senioři, nenechte se napálit! Jejím cílem je poskytnout nejen sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách ucelené informace v oblasti finanční gramotnosti a v problematice nekalých praktik prodejců, které budou v rámci svých aktivit předávat samotným seniorům, a tím předcházet vzniku nepříznivých situací.

Informační brožura je určena široké veřejnosti, sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách, seniorům, ale i neformálním pečujícím.

OCHRANA SENIORŮ PŘED NEKALÝMI PRAKTIKAMI

Zákon č. 634/1992 Sb.,
o ochraně spotřebitele

ZÁKLADNÍ POJMY ZE ZÁKONA O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE

SPOTŘEBITEL

Fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Spotřebitel má na trhu vždy slabší postavení, a proto je potřeba dát jeho právům potřebnou ochranu.

Mezi základní práva spotřebitele patří:

- právo na informace;
- právo na odstoupení od smlouvy;
- právo z vadného plnění – reklamace.

PRODÁVAJÍCÍ

Podnikatel, který spotřebiteli:

- prodává výrobky;
- poskytuje služby.

SLUŽBA

Jakákoliv podnikatelská činnost, která je určena k nabídce spotřebiteli, včetně práv a závazků s touto činností souvisejících.

OBCHODNÍ PRAKTIKA

Způsob chování prodávajícího, které spočívá v konání, opomenutí, prohlášení, obchodním sdělení, včetně reklamy a uvedení na trh související s propagací, prodejem nebo dodáním výrobku nebo služby spotřebiteli.

ODBORNÁ PÉČE

Úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti činnosti podnikatele.

NABÍDKA KE KOUPÍ

Obchodní sdělení, které způsobem vhodným pro použitý typ obchodního sdělení uvádí informace o výrobku nebo službě a cenu, a umožňuje tak spotřebiteli uskutečnit koupi.

ROZHODNUTÍ OHLEDNĚ KOUPE

Rozhodnutí spotřebitele o tom, zda, jak a za jakých podmínek výrobek nebo službu koupí, zda za ně zaplatí najednou, nebo částečně, zda si je ponechá, nebo neponechá nebo zda ve vztahu k nim uplatní právo vyplývající ze smlouvy, ať již se spotřebitel rozhodne jednat, nebo zdržet se jednání.

PODSTATNÉ NARUŠENÍ EKONOMICKÉHO CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELE

Použití obchodní praktiky, která významně zhoršuje schopnost spotřebitele učinit informované rozhodnutí, což vede k tomu, že učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

NEPATŘIČNÉ OVLIVŇOVÁNÍ

Využívání silnější pozice prodávajícího vůči spotřebiteli způsobem, který významně omezuje jeho schopnost učinit informované rozhodnutí, a to i bez použití fyzické síly nebo hrozby jejího použití.

NEKALÁ OBCHODNÍ PRAKTIKA

Takové jednání prodávajícího (týká se prodeje zboží i služeb), které jednak nedosahuje potřebné míry profesionality, kterou bychom mohli rozumně očekávat, a jednak může výrazně ovlivnit nebo ovlivňuje naše rozhodování, zda produkt koupit.

Pokud bychom měli dostatek informací a času, pravděpodobně bychom se rozhodli si produkt či službu nekoupit.

Příkladem nekalé obchodní praxe je situace, kdy prodávající nepravdivě uvede, že zboží bude možné zakoupit pouze po omezenou dobu s cílem nás přimět k okamžitému rozhodnutí.

Zda se jedná o nekalou obchodní praxi vůči určité jednoznačně vymezené skupině spotřebitelů, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti, věku nebo důvěřivosti zvlášť zranitelní takovou praxí, výrobkem nebo službou, a to způsobem, který prodávající může rozumně očekávat, se hodnotí z hlediska průměrného člena této skupiny.

Nekalá obchodní praxe spočívá v klamavém jednání a klamavém opomenutí (§ 5, 5a zákona o ochraně spotřebitele).

KLAMAVÁ PRAKTIKA

Praktika je klamavá tehdy, když podnikatel uvede nepravdivou informaci a ta má (nebo může mít) vliv na naše rozhodnutí o koupi zboží. O klamavou praxi se jedná i v případě, že prodávající uvádí pravdivé informace, ale způsobem, který nás může uvést v omyl, kdy učiníme rozhodnutí o koupi, které bychom jinak neučinili.

Podnikatel se může dopustit klamavé praktiky i v tom případě, pokud nějakou důležitou, pro naše rozhodnutí potřebnou informaci záměrně neuvede anebo zapomene uvést, a to může mít vliv na to, zda si zboží či službu objednáme. V takovém případě je ale třeba brát zřetel i na omezení daná typem sdělovacího prostředku, jehož prostřednictvím vás podnikatel oslovuje.

Za klamavou praktiku je třeba považovat například televizní reklamu, ve které je zvýrazněna cena služby bez DPH, zatímco cena, která DPH zahrnuje, je menším písmem a nezřetelně připojena. Ten, komu je reklama určena, má omezený čas na to, aby si stihl vše přečíst. Je tak pravděpodobné, že si všimne pouze ceny bez DPH. Přestože reklama obsahuje pravdivé informace, půjde s ohledem na způsob sdělení o klamavou praktiku.

AGRESIVNÍ OBCHODNÍ PRAKTIKA

Takové jednání, při němž na nás podnikatel vyvíjí nátlak, obtěžuje nás nebo k něčemu nutí, a to celé směřuje k tomu, abychom si koupili určitou věc nebo objednali službu. Nátlak musí být takové intenzity, že výrazně zhorší (nebo může zhoršit) schopnost svobodně se v dané věci rozhodnout.

Typickými příklady agresivních praktik byly v minulosti „předváděcí akce“. Z poslední doby pak praktiky „energošmejdů“, kteří se často vydávali např. za kontrolu z ČEZ a vyhrožovali spotřebitelům trestním oznámením za „černé odběry“, jestliže nepodepíšíou protokol apod.

Užití nekalých obchodních praktik je zakázané. Příloha č. 1 a 2 zákona o ochraně spotřebitele obsahuje tzv. černou listinu nekalých praktik.

NEJVĚTŠÍ ÚSKALÍ - PODOMNÍ PRODEJ, SMLOUVY SJEDNANÉ TELEFONICKY

PODOMNÍ PRODEJ

Prodej mimo místo obvyklé k podnikání (mimo provozovnu – kamennou prodejnu, stánek, prodejní automat). Pokud spotřebitel uzavře smlouvu mimo provozovnu, má právo od takto uzavřené smlouvy odstoupit, a to do 14 dní od uzavření takové smlouvy.

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY - NÁKUP ZBOŽÍ

Spotřebitel má právo odstoupit od smlouvy do 14 dní od převzetí zboží. Odstoupení od smlouvy je možné i předtím, než si zboží převezmete. V žádném případě prodávající nesmí spojit toto právo s jakoukoli sankcí.

Odstoupit od smlouvy lze i tehdy, kdy zboží obdržíte poškozené. Nic na tom nemůže změnit ani případné ustanovení v obchodních podmínkách prodávajícího, které by nedovolovalo odstoupit, jestliže není poškození spotřebitelem (kupujícím) nahlášeno hned nebo do prodávajícím určené lhůty po převzetí. Je nepřípustné, aby právo odstoupit od smlouvy omezily obchodní podmínky. K takovému ustanovení se nebude přihlížet, tedy se k němu bude přistupovat, jako by nebylo.

Prodávající je povinen spotřebitele informovat o právu na odstoupení od smlouvy a poskytnout mu písemný vzorový formulář, který odstoupení usnadní. V opačném případě se může lhůta pro odstoupení prodloužit až na rok a 14 dní.

Odstoupení od kupní smlouvy není možné, pokud se jedná o zboží vyrobené na zakázku, zboží podléhající rychlé zkáze (např. potraviny, řezané květiny), dále nelze odstoupit od smlouvy u zboží z hygienických či zdravotních důvodů (např. u zubního kartáčku, kontaktních čoček apod.).

ODSTOUPENÍ OD SMLOUVY – NÁKUP SLUŽEB

I u služeb platí lhůta pro odstoupení do 14 dní od podpisu smlouvy. Podnikatel/prodávající je povinen spotřebitele informovat o právu na odstoupení od smlouvy a poskytnout mu písemný formulář, který spotřebiteli odstoupení usnadní. V opačném případě se může lhůta pro odstoupení prodloužit až na rok a 14 dní.

Před uplynutím 14denní lhůty pro odstoupení od smlouvy může podnikatel/prodávající začít spotřebiteli poskytovat službu pouze s jeho výslovným souhlasem. Zároveň musí spotřebitele informovat o nutnosti uhradit poměrnou část ceny využití služby nebo o úplném pozbytí práva na odstoupení.

Odstoupit od smlouvy o sjednaných službách nelze v těchto případech: pokud si spotřebitel sjednal na konkrétní termín ubytování, dopravu, stravování nebo službu související s využitím volného času (kino, divadlo apod.).

SMLOUVA UZAVŘENA PO TELEFONU

Jedná se o platně uzavřenou smlouvu (uzavření mimo místo obvyklé k podnikání). Prodávající o sobě musí hned na začátku telefonického hovoru sdělit základní údaje (jméno, příjmení, nebo název společnosti a důvod, proč spotřebitele kontaktuje. V průběhu hovoru musí podnikatel/proávající spotřebitele seznámit s vlastnostmi nabízeného zboží nebo služby, jejich cenou a náklady na dodání zboží.

Během samotného hovoru je podnikatel/proávající povinen spotřebitele seznámit alespoň se základními vlastnostmi nabízeného zboží nebo služby, jejich cenou a náklady na dodání zboží či služby.

Nejpozději při obdržení zboží nebo poskytnutí služby musí mít spotřebitel od prodávajícího základní informace. V neposlední řadě musí prodávající spotřebitele informovat o právu na odstoupení od smlouvy, podmínkách jeho uplatnění a nákladech na vrácení zboží. Odstoupení může spotřebiteli usnadnit povinně přiložený vzorový formulář. Rovněž musí být spotřebitel informován o existenci, podmínkách a způsobu mimosoudního řešení sporů, které mohou na základě uzavřené smlouvy vzniknout.

Zákon stanoví, že údaje poskytnuté před uzavřením smlouvy tvoří i obsah samotné smlouvy, pokud by se rozcházeily, platí ten z údajů, který je pro spotřebitele příznivější.

POZOR NA DÁRKY NABÍZENÉ PO TELEFONU

První zásilka se zbožím nabízeným jako dárek je často zdarma za cenu poštovného. Ty další jsou však již zpoplatněny. Často se tak ze zaslání ukázky potravinových doplňků stane nevyžádané pravidelné zaslání zboží. Právo na odstoupení od smlouvy má spotřebitel jen v případě dodání první zásilky. Při opakovaném plnění lze odstoupit jen dle obchodních podmínek prodávajícího. Chybou je tedy zásilky přestat přebírat či vracet zpět bez vypovězení smlouvy.

Od 1. 7. 2022 vstoupila v platnost změna zákona o elektronických komunikacích. Nikdo již nemůže spotřebitele kontaktovat s nabídkou zboží či služeb s tím, že jeho telefonní číslo bylo náhodně vygenerováno.

S nabídkou zboží či služeb může spotřebitele nadále kontaktovat např. jeho stávající dodavatel energií, a to např. s nabídkou lepšího tarifu apod.

ENERGOŠMEJDI

Novela zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), stanovila:

- nutnost zavedení registru zprostředkovatelů a podmínky pro zprostředkovatele;
- povinnosti zprostředkovatele směrem ke spotřebiteli:
  - a) informovat spotřebitele o skutečnosti, že s ním jedná jako zprostředkovatel, a to již od prvního kontaktu s ním, zejména prokázat se osvědčením a sdělit mu svou totožnost, adresu sídla, identifikační číslo, bylo-li mu přiděleno, a registrační číslo;
  - b) provozovat svou činnost poctivě a s odbornou péčí;
  - c) zohledňovat při své činnosti účinně práva a oprávněné zájmy spotřebitele a dávat jim přednost před zájmy vlastními, zejména včas respektovat projevenou vůli spotřebitele a bez zbytečného odkladu jej pravdivě informovat o všech podstatných skutečnostech včetně hrozící škody.

Smlouva o zprostředkování v energetických odvětvích uzavřená se spotřebitelem musí mít písemnou formu a zprostředkovatel musí její vyhotovení předat spotřebiteli v listinné podobě. V elektronické podobě může být předána jen tehdy, udělil-li spotřebitel k tomu souhlas písemně.

Zmocní-li spotřebitel zprostředkovatele nebo držitele licence k uzavření smlouvy o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu ke změně nebo zrušení závazku z takové smlouvy, **zmocnění zanikne nejpozději do 12 měsíců ode dne uzavření dohody o zastoupení.**

Zprostředkovatel je povinen předat spotřebiteli písemné vyhotovení smlouvy o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kterou za něho uzavřel, bezodkladně, **nejpozději do 14 dnů od jejího uzavření, ne však později než ke dni zahájení dodávky dle takové smlouvy.**

Spotřebitel je oprávněn kdykoliv bez postihu a finančního plnění:

- a) vypovědět bez výpovědní doby závazek ze smlouvy o zprostředkování v energetických odvětvích, nebo
- b) odvolat zmocnění k uzavření smlouvy o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, ke změně nebo zrušení závazku z takové smlouvy.

Uzavřel-li zprostředkovatel za spotřebitele smlouvu o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, **je spotřebitel oprávněn bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy kdykoliv do 15. dne po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu.** Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence. Výpovědní doba činí 15 dnů a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence.

Spotřebitel je oprávněn bez postihu vypovědět závazek ze smlouvy o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu, kterou při změně dodavatele uzavřel distančním způsobem nebo mimo obchodní prostory držitele licence, kdykoliv do 15. dne po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu. Lhůta je zachována, je-li v jejím průběhu odesláno oznámení o výpovědi závazku ze smlouvy držiteli licence. Výpovědní doba činí 15 dnů a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi.

Uzavřel-li spotřebitel smlouvu o dodávce elektřiny nebo plynu nebo smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny nebo plynu na dobu určitou a přesahuje-li doba dodávky elektřiny nebo plynu včetně případného prodloužení smlouvy 36 měsíců, považuje se smlouva po uplynutí této doby za smlouvu uzavřenou na dobu neurčitou.

PREVENCE

Pamatujte:

- Od 1. 7. 2022 mi nikdo nemůže nabízet nic po telefonu, pokud jsem k tomu nedal výslovný souhlas.
- Pokud nechci nabízené služby a zboží, musím do telefonu říct jasné NE.
- Pokud mě někdo navštíví doma a cokoliv mi nabízí, mám právo vědět, jak se jmenuje, koho zastupuje a co mi nabízí.
- Vše mám právo si pořádně přečíst, poradit se, nic nemusím prodávajícímu či zprostředkovateli podepisovat na místě.
- Pokud čemukoliv ve smlouvě nerozumím, mám právo si ponechat čas na rozmyšlenou.
- Mám právo na kopie všech materiálů, které s kýmkoli podepíšu, musím důsledně trvat na tom, aby mi byly kopie předány.
- Nestydím se za to, že jsem něco podepsal. Ve většině případů mohu do 14 dní odstoupit od smlouvy. Je potřeba jednat a vyhledat pomoc.

KAM SE OBRÁTIT?

Česká obchodní inspekce | www.coi.cz

- nekalé obchodní praktiky (prodej zboží, služeb)

Energetický regulační úřad | www.eru.cz

- energošmejdi

Spotřebitelská poradna (dTest) | <https://www.dtest.cz/poradna>

- bezplatné poradenství

Asociace občanských poraden | www.obcanskeporadny.cz

- občanské poradny

Ministerstvo průmyslu a obchodu

- kontakty na vybrané spotřebitelské organizace

<https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/uzitecne-kontakty/kontakty-na-vybrane-spotrebiteleske-organizace--5724/>

VZORY

Odesílatel:

Jméno a příjmení:

Bydliště:

(případně e-mail, tel. číslo):

Adresát:

Prodávající: (jméno a příjmení/obchodní firma)

IČO:

Se sídlem:

Oznámení o odstoupení od kupní smlouvy

Dne ..... jsem si během telefonického hovoru objednal zboží
....., číslo objednávky
..... v ceně ..... Kč.

Zboží mi bylo dodáno dne .....

Na základě ustanovení § 1829 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 1818 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, využívám svého zákonného práva a odstupuji od kupní smlouvy uzavřené prostřednictvím telefonu, která se týká výše uvedeného zboží, jež Vám s tímto dopisem zasílám zpět, a zároveň Vás žádám o poukázání kupní ceny ve výši ..... Kč a ..... Kč za poštovné na můj bankovní účet číslo ..... nejpozději do 14 dnů od doručení tohoto odstoupení od smlouvy.

Jméno a příjmení spotřebitele
(podpis)

Přílohy:

Doklad o koupi

**Výpověď smlouvy uzavřené distančním způsobem
nebo mimo obchodní prostory dodavatele
do 15 dnů po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu
(podle ustanovení § 11b odst. 1 energetického zákona)**

Dodavatel:

Název společnosti (obchodní firma):

IČO:

Sídlo:

Spotřebitel:

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Bydliště:

**Smlouva o dodávce elektřiny/plynu nebo Smlouva o sdružených službách
dodávky elektřiny/plynu (dále jen „Smlouva“):**

Číslo Smlouvy:

Datum uzavření Smlouvy:

Odběrné místo:

Adresa:

EAN (elektřina):

EIC (plyn):

Tímto Vám oznamuji, že vypovídám Smlouvu, a to podle ustanovení § 11b odst. 1 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“).

Tato výpověď je v souladu s ustanovením § 11b odst. 1 energetického zákona účinná uplynutím 15denní výpovědní doby, která počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po doručení výpovědi.

Žádám Vás o písemné potvrzení ukončení smluvního vztahu.

V ..... dne .....

.....
(podpis)

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY

- Zákon č. 634/1993 Sb., o ochraně spotřebitele, v aktuálním znění
- Spotřebitelský průvodce České obchodní inspekce,
<https://www.coi.cz/pro-spotrebitele/spotrebitelsky-pruvodce/>
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v aktuálním znění
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
- Energetický regulační úřad,
<https://www.eru.cz/vzory-pro-odstoupeni-nebo-vypoved-smlouvy>

FINANČNÍ GRAMOTNOST SENIORŮ

EKONOMICKÉ NÁSILÍ

S tímto pojmem se můžeme často setkat v souvislosti s definicí domácího násilí, jehož podstatou je uplatňování ekonomické kontroly násilnou osobou, kdy je oběť nucena k odevzdávání finančních prostředků (svého příjmu, odevzdání bankovní karty, převodu majetku, nucení obětí žádat si o peníze apod.).

Jak můžeme rozpoznat znaky ekonomického násilí u klientů? Můžeme zaznamenat:

- problémy s úhradou pravidelných plateb (nájmu, služeb spojených s bydlením);
- nedostatek finančních prostředků na zajištění základních životních potřeb (stravu, hygienu, ošacení);
- uzavřenost, „chátrání“;
- zhoršení zdravotního stavu.

Ekonomického násilí se nemusí nutně dopouštět jen osoby blízké (rodinní příslušníci), ale i sousedé, u osamělých seniorů to mohou být různí náhodní „známí“.

Možnosti řešení:

- multidisciplinární spolupráce – sociální pracovníci, kteří zachytí problém (sociální pracovník obce, nemocnice), depistáž na základě podnětu (např. od souseda);
- intervenční centrum, občanské poradny, dluhové poradny apod.

Cílem by mělo být:

1. zajistit bezpečné prostředí;
2. psychická podpora;
3. „odklonění příjmů“ od násilné osoby;
4. doprovod, podpora při podání trestního oznámení.

Obrana:

- posilování finanční a právní gramotnosti seniorů – pravidelné akce pro seniory v rámci klubů seniorů, pobytových zařízení, osvětové akce např. v knihovnách, články v místních periodících apod.;
- seniory je potřeba neustále edukovat o nových trendech, upozorňovat na nekalé praktiky, zvyšovat jejich kompetence.

HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET

Základním předpokladem pro zdravé hospodaření je mít přehled o příjmech a výdajích, a to v každém věku.

Příjmy:

- pravidelné: důchod, renta, výsluhový příspěvek, příspěvek na péči apod.;
- nahodilé: dědictví, dar, vratka vyúčtování služeb spojených s bydlením apod.

Výdaje:

- pravidelné;
- měsíční, půlroční, roční;
- nepravidelné – s těmi je potřeba počítat v rámci tzv. finanční rezervy.

Bez přehledu to nepůjde – existují různé aplikace, tabulky vytvořené v Excelu a stále spolehlivá tužka a papír.

Léta platilo osvědčené pravidlo, tzv. rozpočtových mír 10 – 20 – 30 – 40:

- 10 % – finanční rezerva;
- 20 % – investice do aktiv;
- 30 % – splátky úvěrů;
- 40 % – denní spotřeba.

Další rozdělení:

- 50 % – nezbytné výdaje (bydlení, jídlo, léky);
- 30 % – ostatní výdaje (telefon, TV, hobby, cestování) – z těchto výdajů bychom měli případně ubírat, pokud nezbývají finance na nezbytné výdaje;
- 20 % – splácení dluhů, tvorba rezerv, spoření.

Naším cílem by mělo být vytvořit si každý měsíc alespoň minimální finanční rezervu pro případy, kdy by výdaje převyšovaly příjmy nebo byly ve stejné výši.

Tomáš Baťa říkával: „Z kapek moře, z haléřů miliony.“

Možnosti navýšení příjmů:

Využívat dostupné sociální dávky, zejména příspěvek na bydlení. Nevýhodou je poměrně složitá administrativa. Na druhou stranu mohou být sociální dávky významným příjmem do rodinného rozpočtu seniora.

Rizikové chování při uzavírání smluv:

- Při podpisu smlouvy musíte být obezřetní, protože neznalost zákona neomlouvá.
- Nepodepsaná smlouva je vždy pouze návrhem smlouvy. Není závazným právním aktem, tím se stává až podpisem.
- **Mějte na zřeteli základní pravidlo: Podepsat můžeš, přechíst musíš.**
- Základní úprava smluvních závazků je obsažena v občanském zákoníku a zejména pak v zákoně o spotřebitelském úvěru.

ZÁKLADNÍ POJMY ÚVĚROVÝCH SMLUV

Úrok

Úvěr není nikdy poskytnut bezplatně – **cena úvěru = úrok:**

- **výše úroku** je sjednaná na základě dohody mezi věřitelem a dlužníkem, nebo je upravena právním předpisem;
- pokud není výše úroku smluvně sjednána, má se za to, že dlužník platí úroky, které jsou obvykle požadovány za úvěry poskytované bankami v místě či sídle dlužníka v době uzavření smlouvy;
- sjednaná výše úroků se týká ročního období;
- úroky se platí ve stejné měně jako jistina.

Místo plnění

- Zpravidla se sjednává ve smlouvě;
- pokud není smluvně stanoveno, peněžité závazek je plněn v místě bydliště nebo sídla věřitele;
- plnění dluhu prostřednictvím poskytovatele platebních služeb – dluh je plněn připsáním částky na účet.

Čas plnění

- Pokud je přesně ujednáno, plní dlužník i bez vyzvání věřitele;
- pokud není čas sjednáno, musí dlužník dluh uhradit po výzvě věřitele.

Splátky

Bylo-li sjednáno plnění ve splátkách a nesplní-li dlužník některou splátku, má věřitel právo na vyrovnání celé pohledávky, a to za předpokladu, že si to strany ujednaly. Toto právo může věřitel uplatnit nejpozději do splatnosti nejbližší splátky.

Prodlení

- Pokud dlužník neplní svůj závazek včas, je v prodlení;
- do prodlení se dlužník nedostává, pokud věřitel odmítne jeho plnění přijmout;
- po dlužníkovi v prodlení může věřitel vymáhat splnění dluhu nebo odstoupení od smlouvy;
- věřitel má nárok na **úrok z prodlení**, výši úroku z prodlení stanoví vláda nařízením;
- **smluvní strany si mohou sjednat vyšší úroku z prodlení.**

Zajištění a utvrzení závazků

Rozlišujeme mezi zajištěním a utvrzením dluhu. Obojí si věřitel může sjednat za účelem posílení jeho postavení a zvýšení jistoty zaplacení své pohledávky.

Zajištění

Možnost věřitele uspokojit pohledávku jiným způsobem:

- třetí osoba se zaváže, že bude za dlužníka plnit – stane se z něj ručitel;
- je mu poskytnuta **majetková jistota** (např. zástavní právo).

Zajišťovací převod práva

Posiluje postavení věřitele tím, že na něj dlužník nebo třetí osoba převede nějaké právo:

- podstatou je, že v případě splnění dluhu přechází právo zpět na osobu, která jej poskytla;
- pokud dlužník nesplní svůj závazek, může si věřitel převedenou věc nechat;
- je dočasný a podmíněný – **rozvazovací podmínka** – tzn. jakmile dlužník svůj dluh splní, přechází převod práva **automaticky** zpět na dlužníka.

Utvrzení dluhu

Další prostředek, který posiluje právní postavení věřitele. Dluh lze stvrdit sjednáním smluvní pokuty nebo uznáním dluhu.

Uznání dluhu

Provádí se písemně, dlužník musí uznat svůj dluh co do důvodu a výše.

Smluvní pokuta

Smluvní pokutu si mohou strany sjednat pro případ porušení smluvních podmínek:

- jejím účelem je donutit dlužníka k řádnému plnění;
- zákon nevyžaduje pro ujednání o smluvní pokutě písemnou formu;
- při sjednávání smluvní pokuty se musí smluvní strany dohodnout na její výši nebo způsobu jejího určení;
- může být sjednána přímo ve smlouvě nebo i dodatečně.

ZÁKON Č. 257/2016 SB., O SPOTŘEBITELSKÉM ÚVĚRU

Významná změna právní normy

STROP sankcím

- Za každý den prodlení může věřitel účtovat maximálně 0,1% z opožděné splátky.
- Kombinace náhrady nákladů na vymáhání dluhu, úroků z prodlení a smluvní pokuty zároveň nesmí celkově přesáhnout 50% z vypůjčené částky, maximálně 200 tisíc Kč.

Zásadní ustanovení § 86 a 87

§ 86 Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele

- (1) Poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
- (2) Poskytovatel při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele posuzuje zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů spotřebitele a způsobu plnění dosavadních dluhů. Hodnotu majetku přitom zohledňuje tehdy, jestliže ze smlouvy o spotřebitelském úvěru vyplývá, že spotřebitelský úvěr má být částečně nebo úplně splacen výnosem z prodeje majetku spotřebitele, nikoli pravidelnými splátkami, nebo jestliže z finanční situace spotřebitele vyplývá, že bude schopen splácet spotřebitelský úvěr bez ohledu na své příjmy.

§ 87 Důsledky porušení povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele

- (1) Poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná. Soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možnostem.
- (2) Je-li spor o to, jaká je doba odpovídající možnostem spotřebitele podle odst. 1, určí tuto dobu na návrh některé ze smluvních stran soud podle možností spotřebitele a v zájmu spravedlivého uspořádání práv a povinností smluvních stran s přihlédnutím k příjmu spotřebitele a jeho celkovým sociálním a majetkovým poměrům.

- (3) Změní-li se možnosti spotřebitele, může soud na návrh některé ze smluvních stran sjednanou dobu nebo dobu určenou rozhodnutím změnit.

ZÁKON 89/2012 SB., OBČANSKÝ ZÁKONÍK

§ 1796 Lichva

Neplatná je smlouva, při jejímž uzavírání někdo zneužije tísně, nezkušenosti, rozumné slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti druhé strany a dá sobě nebo jinému slíbit či poskytnout plnění, jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění v hrubém nepoměru.

MOŽNÉ MIMOSOUDNÍ ŘEŠENÍ SPORU

Finanční arbitr

www.finarbitr.cz

Finanční arbitr rozhoduje spory, které vznikly v příčinné souvislosti s nabízením, poskytováním nebo zprostředkováním spotřebitelského úvěru nebo jiného úvěru, zápůjčky či obdobné finanční služby mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem.

Finanční arbitr může rozhodovat například v následujících sporech vycházejících ze spotřebitelského úvěru ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru:

- spor o správnost výše náhrady nákladů za předčasné splacení úvěru;
- spor o platnost odstoupení od smlouvy o úvěru nebo zprostředkovatelské smlouvy;
- spor o posouzení úvěruschopnosti;
- spor o zesplatnění úvěru;
- spor o poplatky ze smlouvy o úvěru nebo zprostředkovatelské smlouvy;
- spor o platnost smlouvy o úvěru, smluvní pokuty nebo jiného smluvního ujednání;
- spor o určení výše závazku ze smlouvy o úvěru;
- spor o právo na úročení úvěru ve výši diskontní sazby (po jeho uplatnění);
- spor o výpočet roční procentní sazby nákladů (RPSN).

Finanční arbitr může rozhodovat například v následujících sporech z jiného úvěru, zápůjčky či obdobné finanční služby uzavřené mezi spotřebitelem a věřitelem nebo zprostředkovatelem:

- spor o právo předčasně splatit dluh ze smlouvy o úvěru;
- spor o správnost poplatku za předčasné splacení úvěru;
- spor o zesplatnění úvěru;
- spor o poplatky ze smlouvy o úvěru nebo zprostředkovatelské smlouvy;
- spor o platnost smlouvy o úvěru, smluvní pokuty nebo jiného smluvního ujednání;
- spor o určení výše závazku ze smlouvy o úvěru.

Vymáhání pohledávek soudní cestou:

- postup je upraven v zákoně č. 99/1963 Sb., občanském soudním řádu;
- povinnost věřitele zaslat předžalobní upomínku – odeslat nejméně 7 dní před podáním žaloby;
- návrh na vydání platebního rozkazu nebo elektronického platebního rozkazu;
- platebním rozkazem žalobce (věřitel) uplatňuje své právo na zaplacení dlužné peněžitě částky;
- návrh na vydání platebního rozkazu musí být povinnému (dlužníkovi) vždy doručen do vlastních rukou;
- platební rozkaz ukládá žalovanému (dlužníkovi), aby do **15 dnů od doručení** platebního rozkazu zaplatil žalobci uplatněnou pohledávku (dlužnou částku s příslušenstvím) a náklady řízení, nebo aby v téže lhůtě podal proti platebnímu rozkazu **odpor**;
- pokud dlužník podá odpor, musí soud vzít návrh na platební rozkaz zpět a nařídít ve věci samé jednání;
- zde již je uplatnitelná fikce doručení – dlužník je k soudu předvolán, pokud se k soudu nedostaví, soud vydá **rozsudek pro uznání** – proti tomuto není možnost podat odvolání.

EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ

Upravuje zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád

- Předpokladem pro vymáhání závazků je existence **exekučního titulu** – tedy pravomocného a vykonatelného rozhodnutí;
- rozsudky – i v trestním řízení, které určují náhrady škody;
- platební výměry;
- rozhodnutí, která přiznávají náhradu škody.

Exekuční řízení se zahajuje vždy na návrh oprávněného

- Návrh na nařízení exekuce se podává exekutorovi, který jej předkládá příslušnému soudu ke schválení – OS příslušný dle bydliště či sídla povinného;
- každý návrh však bezpodmínečně musí obsahovat označení exekutora, který má být pověřen exekucí, a označení exekučního titulu;
- soud pověřuje exekutora na základě tzv. pověření;
- pověření je doručeno zpět exekutorovi a ten zahájí vymáhání vydáním exekučních příkazů;
- dlužník se může bránit návrhem na zastavení exekuce, pokud prokáže, že je neodůvodněná;
- exekutor zašle výzvu k dobrovolnému splnění vymáhané pohledávky – lhůta pro plnění činí 30 dnů od doručení výzvy (§ 46 exekučního řádu);
- exekutor by měl zahájit vymáhání až po uplynutí lhůty k dobrovolnému plnění dlužníkem.

Součinnost třetích osob

- Povinnost subjektů poskytovat takové informace a takovou pomoc, které pomohou k úspěšnému provedení exekuce.
- Tato povinnost se vztahuje na: všechny orgány státní správy a samospráv; zdravotní pojišťovny; Policii ČR; advokáty, notáře; banky (nemohou se odvolávat na bankovní tajemství); pošty, telekomunikační společnosti; podnikatele apod.
- Jestliže některý z těchto subjektů svoji povinnost nesplní, odpovídá za škodu, která tím vznikne.

Způsoby provedení exekuce

Po vydání pověření exekutora k vykonání exekuce zahájí exekutor exekuční řízení – vydá exekuční příkaz, respektive vydá několik exekučních příkazů najednou. Nejčastěji se jedná o:

- srážky ze mzdy či jiných příjmů;
- příkázání pohledávky z účtu povinného;
- prodej movitých věcí;
- prodej nemovitostí.

Srážky z příjmu

Postup upraven nařízením vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách).

- Zejména výpočet základní nezabavitelné částky příjmu;
- přednostní a nepřednostní pohledávky;
- zápočet srážek – úprava dle § 265a občanského soudního řádu:
  - (1) *Výtěžek dosažený výkonem rozhodnutí (exekucí) k uspokojení pohledávky, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, se započte nejprve na náklady soudu na výkon rozhodnutí, pak na jistinu, úroky, úroky z prodlení, a nakonec na náklady oprávněného.*
  - (2) *Náklady výkonu rozhodnutí podle odstavce 1 se rozumí i náklady exekuce podle zákona upravujícího exekuční řízení.*
- při zahájení exekuce tak může být vydán PŘÍKAZ K ÚHRADĚ NÁKLADŮ EXEKUCE (i předpokládaných) – **možnost uplatnit námitky je jen 8 dní od vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce;**
- **SMLUVNÍ POKUTA – součást hlavního dluhu, tedy jistiny. Pozor, smluvně může být ujednáno, že se smluvní pokuta hradí jako první;**
- **JE POTŘEBA VEDĚT, co již bylo v řízení UHRAZENO, tzn. znát spis.**

Příkazání pohledávky z účtu

- Exekučně je postižená celá částka na účtu;
- povinný může 1krát požádat o výplatu nezabavitelné částky z příjmu, a to ve výši trojnásobku životního minima jednotlivce;
- možnost zřízení tzv. „chráněného účtu“.

Prodej movitých věcí (mobiliární exekuce)

Exekutor nesmí zabavit:

- postel;
- stůl, židle, kuchyňskou linku, kuchyňské nářadí a nádobí;
- ledničku;
- sporák, vařič;
- pračku;
- vytápěcí těleso, palivo;
- příkrývku a ložní prádlo, pokud hodnota některé z těchto věcí zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení;
- náboženskou a studijní literaturu;
- snubní prsteny, zdravotnické pomůcky;
- majetek nezletilých dětí.

Novela exekučního řádu od 1. 7. 2022

- **Odklad exekuce** – v případě movitých věcí (zákonný splátkový kalendář);
- § 54 odst. 7:
  - a) pokud jsou povinnému prováděny srážky z příjmu a tento se písemně zaváže, že bude exekutorovi zasílat finanční prostředky ve výši dvou třetin zbytku čisté mzdy (nejméně 1 500 Kč), nebude provedena exekuce movitých věcí. Nesmí být přednostní exekuce;
  - b) povinný, kterému nejsou prováděny srážky z příjmu a současně není zranitelným povinným – musí nabídnout finanční plnění nejméně 1 500 Kč měsíčně;
- podmínkou je provedení soupisu majetku – dá se očekávat nárůst mobiliárních exekucí;
- jedná se o mobiliární exekuce provedené v letošním roce;
- porušení splátkového kalendáře povede k prodeji sepsaných movitých věcí;
- **§ 67 exekučního řádu – zranitelní povinní:**
  - a) **starobní důchodci, jejichž důchod je pod hranicí minimální mzdy;**
  - b) osoby invalidní ve II. a III. stupni;
  - c) je-li v exekuci vymáhána pohledávka, která vznikla před dosažením 18 let povinného;
  - d) v těchto případech mohou být mobiliární exekucí postižené jen „luxusní věci“ povinných – věci neodpovídající obvyklým majetkovým poměrům.

Oddlužení = insolvence = osobní bankrot

- Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon;
- řešení úpadku – dluhy fyzických osob – insolvenční návrh spojený s návrhem na oddlužení;
- oddlužení povoluje příslušný krajský soud;
- podmínkou je, že je dlužník v úpadku – má více věřitelů a s úhradou závazků je více než 3 měsíce po splatnosti (platí vždy, pokud jsou závazky vymáhány exekučně).

Zvýhodněné osoby pro oddlužení

- senioři a osoby invalidní ve II. nebo III. stupni;
- **oddlužení trvá pouze 36 měsíců;**
- **dlužník musí po celou dobu procesu hradit minimální splátku, není rozhodující míra uspokojení věřitelů;**
- senior musí být v důchodu po celou dobu trvání oddlužení;

- u invalidů platí zvýhodněné podmínky, i pokud se stanou invalidními až v průběhu oddlužení, naopak pokud dojde ke změně stavu, nastává standardní režim oddlužení;
- minimální měsíční splátka představuje odměnu insolvenčního správce ve výši 900 Kč + 21% DPH = 1 089 Kč a nejméně stejná částka musí být rozdělena mezi nezajištěné věřitele, minimální splátka = $2 \times 1\,089\text{ Kč} = 2\,178\text{ Kč}$;
- návrh na oddlužení nemůže dlužník podat sám – musí tak učinit prostřednictvím advokáta, insolvenčního správce, exekutora – zde je návrh zpoplatněn a odměna se hradí v průběhu oddlužení v rámci splátkového kalendáře;
- nebo prostřednictvím akreditovaných osob – seznam je uveden na adrese <https://sako.justice.cz/>;
- akreditované osoby poskytují služby v oblasti oddlužení zdarma.

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- NOVESKÝ, I. Slabikář finanční gramotnosti. Praha: COFET a.s., 2012, ISBN 978-80-9043-96-1-0.
- NOVOTNÝ, P., BUDÍKOVÁ, P., IVČIČOVÁ, J., KEDROŇOVÁ, K., ŠTROSOVÁ, I., ŠTÝSOVÁ, M. Nový občanský zákoník – Smluvní právo. Praha, GRADA Publishing, a. s., 2014, ISBN 978-80-247-5164-1.
- Kasíková M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2010, ISBN 978-80-7400-179-6.

ROZŠIŘUJÍCÍ LITERATURA:

- Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- Zákon č. 120/2001 Sb., zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti – aktuální znění.
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád – aktuální znění.
- Zákon č. 182/2006 Sb., zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) – aktuální znění.
- Nařízení vlády č. 595/2006 Sb., nařízení vlády o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinného z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách).
- <https://financer.com/cz/jak-na-to/rodinny-rozpocet/>
- <https://www.domacinasili.cz/co-je-domaci-nasili/>

VYDÁVÁME

Navštivte náš e-shop

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

APSS ČR se aktivně zabývá publikační činností a vydává odbornou literaturu. Vydavatelství APSS ČR vydalo např. Vítejte na chatu, můžete začít psát..., Dlouhodobá péče nejen v České republice, Supervize – příručka pro uživatele či Reforma dlouhodobé péče pro Českou republiku.

E-SHOP

- Široká nabídka knih se sociální tematikou.
- Slevy pro členy APSS ČR, členy Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách a členy Profesního svazu zdravotnických pracovníků v sociálních službách.
- Poštovné zdarma při nákupu nad 2 000 Kč.
- Výhodné ceny knih vydávaných APSS ČR.

- Nabídka časopisů Sociální služby by Listy sociální práce, Auditů kvality v sociálních službách, Značky kvality v sociálních službách, Certifikace paliativního přístupu, E-Qalinu a dalších produktů.

E-shop APSS ČR naleznete na adrese:
WWW.OBCHODAPSSCR.CZ

Unikátní seminář podle australského konceptu
organizace Dementia Australia

Virtuální realita demence

Vstupte do světa člověka s demencí!

Vzdělávací program Virtuální realita – demence přináší účastníkům unikátní možnost vstoupit do světa člověka žijícího s demencí. S využitím vysoce kvalitní technologie virtuální reality umožňuje vidět svět jeho očima. Posiluje tak znalosti pečujících o demenci a zároveň pomáhá zlepšit přístup a podporu lidem, kteří trpí demencí.

Máte v rodině nebo pečujete o blízkého člověka s demencí?
Pak je tento seminář vhodný také pro vás. Přihlásit se mohou i neformální pečující, kteří chtějí zažít svět člověka trpícího demencí.

Kontakt:

Mgr. Magda Dohnalová

Tel.: 724 940 126 | institut@apsscr.cz | www.institutvzdelavani.cz

APSS ČR realizuje projekt MPSV ČR z oblasti podpory seniorů Jak ochránit seniora aneb Senioři, nenechte se napálit! a připravila online vzdělávací programy ZDARMA

Finanční gramotnost seniorů

1. Ekonomické násilí – rozpoznání, prevence, obrana
2. Hospodaření – rozpočet, příjmy a výdaje
3. Rizikové finanční chování – spotřebitelské úvěry, půjčky
4. Nalézací řízení
5. Exekuce a exekuční řízení
6. Oddlužení jako možnost řešení

Ochrana seniorů před nekalými praktikami

1. Práva spotřebitele – seniora
2. Obchodní praktiky – nekalé obchodní praktiky
3. Podomní prodej
4. Nabídky po telefonu
5. Důsledky nekalých praktik
6. Prevence, pomoc v programech MPSV ČR

Cílová skupina – sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, neformální pečující

Nabídku kurzů najdete

Na webu Institutu vzdělávání APSS ČR <https://www.institutvzdelavani.cz/>
v sekci Katalog vzdělávání -> Novinky Institutu vzdělávání

Pro více informací kontaktujte

Markétu Běhounovou, asistentka@apsscr.cz, 720 132 096

